TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2020 m. birželio 11 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Teismų bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose – Pamatinis sprendimas 2004/757/TVR – Būtiniausios nuostatos dėl nusikalstamų veikų sudėties požymių ir bausmių neteisėtos prekybos narkotikais srityje – 2 straipsnio 1 dalies c punktas – 4 straipsnio 2 dalies a punktas – Sąvoka „dideli narkotikų kiekiai“ – Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija – Vienodas požiūris – 20 ir 21 straipsniai – *Nullum crimen, nulla poena sine lege* principas – 49 straipsnis“

Byloje C-634/18

dėl *Sąd Rejonowy w Słupsku* (Slupsko apylinkės teismas, Lenkija) 2018 m. birželio 20 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2018 m. spalio 11 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą baudžiamojoje byloje prieš

JI,

dalyvaujant

Prokuratura Rejonowa w Słupsku,

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas J.-C. Bonichot, Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotoja R. Silva de Lapuerta (pranešėja), teisėjai M. Safjan, L. Bay Larsen ir C. Toader,

generalinė advokatė E. Sharpston,

posėdžio sekretorius M. Aleksejev, skyriaus vadovas,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2019 m. spalio 2 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– *Prokuratura Rejonowa w Słupsku*, atstovaujamos P. Nierebiński, K. Nowicki ir A. Klawitter,

– Lenkijos vyriausybės, atstovaujamos B. Majczyna, J. Sawicka ir S. Żyrek,

– Čekijos vyriausybės, atstovaujamos M. Smolek, J. Vláčil ir A. Kasalická,

– Ispanijos vyriausybės, iš pradžių atstovaujamos M. J. García-Valdecasas Dorrego, vėliau – M. J. Ruiz Sánchez,

* Proceso kalba: lenkų.

– Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos M. Bulterman ir J. Langer,

– Švedijos vyriausybės, atstovaujamos H. Eklinder, A. Falk, C. Meyer-Seitz, H. Shev ir J. Lundberg,

– Europos Komisijos, atstovaujamos A. Szmytkowska ir S. Grünheid,

susipažinęs su 2020 m. sausio 22 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2004 m. spalio 25 d. Tarybos pamatinio sprendimo 2004/757/TVR, nustatančio būtiniausias nuostatas dėl nusikalstamų veikų sudėties požymių ir bausmių neteisėtos prekybos narkotikais srityje (OL L 335, 2004, p. 8), 4 straipsnio 2 dalies a punkto, siejamo su šio pamatinio sprendimo 2 straipsnio 1 dalies c punktu, taip pat Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 20, 21 ir 49 straipsnių išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant baudžiamąją bylą prieš JI, iškeltą dėl neteisėto didelio narkotinių ir psichotropinių medžiagų kiekio laikymo.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

3 Pamatinio sprendimo 2004/757 3 ir 4 konstatuojamosios dalys suformuluotos taip:

„(3) Reikia priimti būtiniausias taisykles, susijusias su neteisėtos prekybos narkotikais ir prekursoriais nusikaltimų sudėties požymiais, kurios Sąjungos lygiu leis laikytis bendro požiūrio į kovą su tokia prekyba.

(4) Pagal subsidiarumo principą Europos Sąjungos veiksmai turėtų būti sutelkti į sunkiausius su narkotikais susijusius nusikaltimus. Su asmeniniu vartojimu susijusio tam tikro elgesio neįtraukimas į šio pamatinio sprendimo taikymo sritį nereiškia, kad [Europos Sąjungos] Taryba valstybėms narėms rekomenduoja taip spręsti šiuos kitus atvejus savo nacionaliniuose teisės aktuose.“

4 Šio pamatinio sprendimo 2 straipsnyje „Nusikaltimai, susiję su neteisėta prekyba narkotikais ir prekursoriais“ nustatyta:

„1. Kiekviena valstybė narė imasi reikalingų priemonių, kad užtikrintų baudžiamumą už šią tyčinę veiką, neturint į ją teisės [už šią neteisėtą tyčinę veiką]:

a) narkotikų gaminimą, gamybą, gavybą, ruošimą, pasiūlymą, pasiūlymą turint tikslą parduoti, platinimą, pardavimą, pristatymą bet kokiomis sąlygomis, pardavimą tarpininkaujant, siuntimą, siuntimą tranzitu, gabenimą, importavimą ar eksportavimą;

<…>

c) narkotikų laikymą ar pirkimą, siekiant užsiimti viena iš a punkte nurodytų veiklų;

<…>

2. Šio straipsnio 1 dalyje apibūdinta veika neįtraukiama į šio pamatinio sprendimo taikymo sritį, kai šios veikos kaltininkai [jei šią veiką padarę asmenys] tai darė išimtinai savo pačių asmeniniam vartojimui, kaip apibrėžta nacionalinėje teisėje.“

5 Minėto pamatinio sprendimo 4 straipsnyje „Bausmės“ numatyta:

„1. Kiekviena valstybė narė imasi reikalingų priemonių, siekdama užtikrinti, kad už 2 ir 3 straipsniuose apibrėžtus nusikaltimus būtų baudžiama veiksmingomis, proporcingomis ir atgrasančiomis bausmėmis.

Kiekviena valstybė narė imasi reikalingų priemonių, kad užtikrintų, jog už 2 straipsnyje nurodytus nusikaltimus būtų baudžiama įkalinimo bausmėmis, kurių ilgiausias laikas ne mažiau kaip 1–3 metai.

2. Kiekviena valstybė narė imasi reikalingų priemonių, kad užtikrintų, jog už 2 straipsnio 1 dalies a, b ir c punktuose nurodytus nusikaltimus būtų baudžiama įkalinimo bausmėmis, kurių ilgiausias laikas ne mažiau kaip 5–10 metų, kiekvienos iš šių aplinkybių atveju:

a) nusikaltimas susijęs su dideliais narkotikų kiekiais;

<…>“

Lenkijos teisė

6 Pagal 2005 m. liepos 29 d. *Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii* (Įstatymas dėl kovos su narkomanija, *Dz. U.*, 2005, Nr. 179, 1485 pozicija) 62 straipsnio 1 dalį už narkotinių ar psichotropinių medžiagų laikymą baudžiama laisvės atėmimu iki trejų metų.

7 Pagal Įstatymo dėl kovos su narkomanija 62 straipsnio 2 dalį, jei laikomas didelis narkotinių ar psichotropinių medžiagų kiekis, nusikalstamą veiką padaręs asmuo baudžiamas laisvės atėmimu nuo vienų iki dešimties metų.

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

8 *Prokuratura Rejonowa w Słupsku* (Slupsko apylinkės prokuratūra, Lenkija) prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiame teisme, t. y. *Sąd Rejonowy w Słupsku* (Slupsko apylinkės teismas, Lenkija) iškėlė JI baudžiamąją bylą dėl, be kita ko, Įstatymo dėl kovos su narkotikais 62 straipsnio 2 dalyje numatytos veikos, t. y. didelio narkotinių ir psichotropinių medžiagų kiekio laikymo 2016 m. lapkričio 7 d.

9 Iš nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad JI šias medžiagas laikė asmeniniam naudojimui.

10 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad Pamatiniame sprendime 2004/757 sąvoka „dideli narkotikų kiekiai“, kaip ji suprantama pagal jo 4 straipsnio 2 dalies a punktą, nėra apibrėžta.

11 Jis patikslina, kad Pamatinis sprendimas 2004/757 buvo įgyvendintas Įstatymu dėl kovos su narkomanija, visų pirma jo 62 straipsnio 2 dalimi, kurioje numatyta, kad už didelio narkotinių ir psichotropinių medžiagų kiekio laikymą baudžiama laisvės atėmimu nuo vienų iki dešimties metų.

12 Vis dėlto prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad ir šioje nuostatoje nėra apibrėžiama sąvoka „didelis narkotinių ar psichotropinių medžiagų kiekis“, atitinkanti į nacionalinę teisę perkeltą Pamatinio sprendimo 2004/757 4 straipsnio 2 dalies a punkte pateiktą sąvoką „dideli

narkotikų kiekiai“. Jis patikslina, kad nacionalinėje jurisprudencijoje nustatyti tam tikri kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, ar Įstatymo dėl kovos su narkomanija 62 straipsnio 2 dalyje nurodyta sąvoka apima nusikalstamą veiką padariusio asmens laikomą narkotinių ar psichotropinių medžiagų kiekį. Tačiau ši sąvoka yra neaiški ir kiekvienu konkrečiu atveju ją aiškina nacionaliniai teismai.

13 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo teigimu, iš to išplaukia, kad asmenys, kurie laiko panašius narkotinių ar psichotropinių medžiagų kiekius, gali būti vertinami skirtingai, atsižvelgiant į tai, kaip šią sąvoką aiškintų bylą nagrinėjantis teismas, o taip galėtų būti pažeistas lygybės prieš įstatymą principas. Jis taip pat pažymi: kadangi Pamatiniame sprendime 2004/757 sąvoka „dideli narkotikų kiekiai“, kaip ji suprantama pagal jo 4 straipsnio 2 dalies a punktą, neapibrėžiama, taikydamos šią sąvoką valstybės narės turi didelę diskreciją, o tai gali lemti situaciją, kai Europos Sąjungos piliečiai bus vertinami skirtingai, nelygu kurioje valstybėje narėje jie padaro nusikalstamą veiką.

14 Be to, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla abejonių dėl Įstatymo dėl kovos su narkomanija 62 straipsnio 2 dalies atitikties *nullum crimen, nulla poena sine lege* principui, įtvirtintam 1950 m. lapkričio 4 d. Romoje pasirašytos Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (toliau – EŽTK) 7 straipsnyje.

15 Šiomis aplinkybėmis *Sąd Rejonowy w Słupsku* (Slupsko apylinkės teismas) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar [Pamatinio sprendimo 2004/757] 4 straipsnio 2 dalies a punkte kartu su 2 straipsnio 1 dalies c punktu įtvirtintos ES teisės normos turi būti aiškinamos taip, kad šiomis nuostatomis nedraudžiama aiškinti sąvoką „didelis narkotikų kiekis“ kiekvienu konkrečiu atveju, kai nacionalinis teismas atlieka individualų vertinimą, o atliekant tokį vertinimą nebūtina taikyti jokio objektyvaus kriterijaus ir visų pirma nustatyti, ar nusikalstamą veiką padaręs asmuo laiko narkotikų veiklai, kuriai taikoma minėto Pamatinio sprendimo 4 straipsnio 2 dalies a punkto norma, vykdyti, būtent gaminti, siūlyti, parduoti, platinti, tarpininkauti ir tiekti bet kokiomis sąlygomis?

2. Ar teisminės apsaugos priemonės, būtinos ES teisės normų, nustatytų [Pamatiniame sprendime 2004/757], visų pirma 4 straipsnio 2 dalies a punkte kartu su 2 straipsnio 1 dalies c punktu, veiksmingumui ir efektyvumui užtikrinti, kai [Įstatyme dėl kovos su narkomanija] nėra tikslios „didelio narkotikų kiekio“ sąvokos apibrėžties ir šis klausimas paliktas aiškinti konkrečią bylą nagrinėjančiam teismui vadovaujantis „teismo turima diskrecija“, yra pakankamos siekiant užtikrinti Lenkijos piliečiams veiksmingą apsaugą pagal ES teisės normas, nustatančias minimalias nuostatas, įtvirtinančias nusikalstamos veikos ir bausmių sudėties požymius neteisėtos prekybos narkotikais srityje?

3. Ar nacionalinės teisės norma, numatyta Įstatymo dėl kovos su narkomanija 62 straipsnio 2 dalyje, atitinka ES teisę, visų pirma [normą], įtvirtintą [Pamatinio sprendimo 2004/757] 4 straipsnio 2 dalies a punkte, siejamame su 2 straipsnio 1 dalies c punktu, ir, jeigu taip, ar Lenkijos nacionalinių teismų pateiktam „didelio psichotropinių medžiagų ir narkotinių medžiagų kiekio“ sąvokos aiškinimui neprieštarauja ES teisės norma [ar Lenkijos nacionalinių teismų pateiktas „didelio psichotropinių medžiagų ir narkotinių medžiagų kiekio“ sąvokos aiškinimas nedraudžiamas pagal ES teisės normą], pagal kurią asmeniui, įvykdžiusiam nusikaltimą, susijusį su didelio narkotikų kiekio laikymu siekiant vykdyti veiklą, numatytą [Pamatinio sprendimo 2004/757] 2 straipsnio 1 dalies c punkte, taikoma griežtesnė baudžiamoji atsakomybė?

4. Ar [Įstatymo dėl kovos su narkomanija] 62 straipsnio 2 dalis, kurioje numatyta griežtesnė baudžiamoji atsakomybė už didelio psichotropinių medžiagų ir narkotinių medžiagų laikymą, kaip jį aiškina Lenkijos teismai, prieštarauja lygybės ir nediskriminavimo principams ([EŽTK] 14 straipsnis ir [Chartijos] 20 ir 21 straipsniai, siejami su ESS 6 straipsnio 1 dalimi)?“

Dėl Teisingumo Teismo jurisdikcijos

16 Pirma, Slupsko apylinkės prokuratūra ginčija Teisingumo Teismo jurisdikciją nagrinėti šį prašymą priimti prejudicinį sprendimą, motyvuodama tuo, kad prejudiciniais klausimais prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia, kad Teisingumo Teismas, pirma, išaiškintų nacionalinės teisės nuostatą, t. y. Įstatymo dėl kovos su narkomanija 62 straipsnio 2 dalį, ir, antra, pateiktų savo nuomonę dėl šios nuostatos atitikties Pamatiniam sprendimui 2004/757, o ne to, kad išaiškintų Sąjungos teisę.

17 Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad kai kuriuose savo klausimuose prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas Teisingumo Teismo prašo pateikti nuomonę dėl Įstatymo dėl kovos su narkomanija 62 straipsnio 2 dalies atitikties Sąjungos teisei.

18 Vis dėlto, nors pagal SESV 267 straipsnyje numatytą procedūrą Teisingumo Teismas neturi vertinti nacionalinės teisės aktų atitikties Sąjungos teisei ar aiškinti nacionalinių įstatymų ar kitų teisės aktų, jis turi kompetenciją prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui nurodyti visus Sąjungos teisės aiškinimo aspektus, kurie leistų šiam teismui įvertinti tokią atitiktį ir priimti sprendimą nagrinėjamoje byloje (2019 m. rugsėjo 18 d. Sprendimo *VIPA*, C-222/18, EU:C:2019:751, 28 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

19 Taigi šioje byloje Teisingumo Teismas turi ribotai nagrinėti Sąjungos teisės nuostatas, pateikdamas tik tokį šių nuostatų išaiškinimą, kuris būtų naudingas prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui, turinčiam įvertinti nacionalinės teisės nuostatų atitiktį minėtai teisei, kad galėtų priimti sprendimą savo nagrinėjamoje byloje (2017 m. liepos 26 d. Sprendimo Europa *Way ir Persidera*, C-560/15, EU:C:2017:593, 36 punktas).

20 Atsižvelgiant į pateiktų klausimų formuluotę ir nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą motyvus, šiuos klausimus reikia suprasti kaip susijusius su Pamatinio sprendimo 2004/757 2 straipsnio 1 dalies c punkto, 4 straipsnio 2 dalies a punkto, taip pat Chartijos 20, 21 ir 49 straipsnių išaiškinimu, todėl reikia atmesti Slupsko apylinkės prokuratūros pateiktą prieštaravimą, grindžiamą jurisdikcijos neturėjimu.

21 Antra, Slupsko apylinkės prokuratūra, Lenkijos, Ispanijos, Švedijos vyriausybės ir Europos Komisija mano, kad į pateiktus klausimus atsakyti nereikia, nes JI situacija nepatenka į Pamatinio sprendimo 2004/757 taikymo sritį. Jų nuomone, iš nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad JI persekiojamas tik už narkotikų laikymą asmeniniam vartojimui, o tai pagal Pamatinio sprendimo 2004/757 2 straipsnio 2 dalį yra į jo taikymo sritį nepatenkantis elgesys.

22 Šiuo klausimu pažymėtina, kad pagal Pamatinio sprendimo 2004/757 2 straipsnio 2 dalį į šio pamatinio sprendimo taikymo sritį nepatenka narkotikų laikymas išimtinai asmeniniam vartojimui, kaip antai apibrėžtas nacionalinės teisės aktuose.

23 Nagrinėjamu atveju iš nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, pirma, kad JI persekiojamas už didelio narkotinių ir psichotropinių medžiagų kiekio laikymą, kuris patenka į Įstatymo dėl kovos su narkomanija 62 straipsnio 2 dalyje numatytos nusikalstamos veikos sudėtį, ir, antra, kad šias medžiagas jis laikė asmeniniam vartojimui. Taigi tokia situacija nepatenka į Pamatinio sprendimo 2004/757 taikymo sritį.

24 Šiomis aplinkybėmis reikia priminti, kad Teisingumo Teismas ne kartą yra nurodęs, jog turi jurisdikciją priimti prejudicinį sprendimą dėl klausimų, susijusių su Sąjungos teisės nuostatomis, kai pagrindinėms bylos aplinkybėms ši teisė netaikoma ir dėl to jų atžvilgiu kompetentingos yra tik valstybės narės, tačiau kai pagal nacionalinę teisę minėtas Sąjungos teisės nuostatas galima taikyti dėl nacionalinėje teisėje esančios nuorodos į šių nuostatų turinį (2012 m. liepos 12 d. Sprendimo *SC Volksbank România*, C-602/10, EU:C:2012:443, 86 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

25 Teisingumo Teismas, be kita ko, šiuo klausimu pažymėjo, kad kai reglamentuojant vien vidaus pobūdžio situacijas nacionalinis teisės aktų leidėjas priima tokius pačius sprendimus, kokie priimti Europos Sąjungos teisėje, kad, pavyzdžiui, išvengtų savo piliečių diskriminacijos ir galimo konkurencijos iškraipymo arba užtikrintų vienodą procedūrą panašių situacijų atveju, taip pat siekiant išvengti aiškinimo skirtumų ateityje, egzistuoja tam tikras interesas Sąjungos teisės nuostatas ar sąvokas aiškinti vienodai, neatsižvelgiant į jų taikymo sąlygas (2012 m. liepos 12 d. Sprendimo *SC Volksbank România*, C-602/10, EU:C:2012:443, 87 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

26 Taigi Teisingumo Teismo atliekamas Sąjungos teisės nuostatų aiškinimas, esant į šios teisės taikymo sritį nepatenkančioms situacijoms, pateisinamas, jei šios nuostatos, vadovaujantis nacionaline teise, tiesiogiai ir besąlygiškai taikomos tokioms situacijoms, siekiant užtikrinti vienodą jų ir Sąjungos teisės reglamentuojamų situacijų vertinimą (2012 m. spalio 18 d. Sprendimo *Nolan*, C-583/10, EU:C:2012:638, 47 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

27 Šiuo atveju iš nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad Lenkijos teisėje Pamatinis sprendimas 2004/757 buvo įgyvendintas Įstatymu dėl kovos su narkomanija. Konkrečiai kalbant, iš prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nurodytos informacijos ir Lenkijos vyriausybės per posėdį Teisingumo Teisme pateiktų paaiškinimų matyti, kad šio įstatymo 62 straipsnio 2 dalimi į vidaus teisę buvo perkeltas minėto pamatinio sprendimo 2 straipsnio 1 dalies a punktas ir to pamatinio sprendimo 4 straipsnio 2 dalies a punkte pavartota sąvoka „dideli narkotikų kiekiai“.

28 Kaip per posėdį Teisingumo Teisme nurodė Slupsko apylinkės prokuratūra ir Lenkijos vyriausybė, Įstatymo dėl kovos su narkomanija 62 straipsnio 2 dalyje yra numatyta atsakomybė už bet kokį didelio narkotinių ar psichotropinių medžiagų kiekio laikymą asmeniniam vartojimui arba kitiems tikslams, t. y. be kita ko, siekiant vykdyti vieną iš Pamatinio sprendimo 2004/757 2 straipsnio 1 dalies a punkte išvardytų veikų.

29 Kadangi su „didelių narkotikų kiekių“ laikymu, kaip jis suprantamas pagal Pamatinio sprendimo 2004/757 4 straipsnio 2 dalies a punktą, susijusi sunkinanti aplinkybė pagal Įstatymą dėl kovos su narkomanija taikoma veiksmams, nepatenkantiems į šio pamatinio sprendimo taikymo sritį, t. y. narkotikų laikymui išimtinai asmeniniam vartojimui, egzistuoja akivaizdus interesas vienodai aiškinti šią Sąjungos teisės nuostatą.

30 Tokiomis aplinkybėmis Teisingumo Teismas turi jurisdikciją atsakyti į prejudicinius klausimus.

Dėl prejudicinių klausimų

31 Savo klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Pamatinio sprendimo 2004/757 4 straipsnio 2 dalies a punktas, siejamas su jo 2 straipsnio 1 dalies c punktu, taip pat Chartijos 20, 21 ir 49 straipsniai turi būti aiškinami taip, kad pagal juos valstybei narei draudžiama kvalifikuoti kaip nusikalstamą veiką didelio narkotinių ar psichotropinių medžiagų kiekio laikymą tiek asmeninio vartojimo, tiek neteisėtos prekybos narkotikais tikslais, paliekant nacionaliniams teismams kiekvienu konkrečiu atveju spręsti dėl sąvokos „didelis narkotinių ar psichotropinių medžiagų kiekis“ aiškinimo.

32 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad Pamatinis sprendimas 2004/757 buvo priimtas, be kita ko, remiantis ES 31 straipsnio 1 dalies e punktu, kuriame visų pirma numatyta, kad bendrais veiksmais teismų bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose srityje siekiama laipsniškai imtis priemonių, nustatančių būtiniausias taisykles, susijusias su nusikalstamų veikų sudėties požymiais ir bausmėmis, taikomų neteisėtos prekybos narkotikais srityje.

33 Be to, iš Pamatinio sprendimo 2004/757 3 konstatuojamosios dalies matyti, kad jame nustatomos būtiniausios taisyklės dėl nusikalstamų veikų sudėties požymių ir bausmių neteisėtos prekybos narkotikais ir prekursoriais srityje, kurios Sąjungos lygiu leis laikytis bendro požiūrio kovojant su neteisėta prekyba narkotikais.

34 Konkrečiai kalbant, iš Pamatinio sprendimo 2004/757 2 straipsnio 1 dalies a ir c punktų ir jo 4 straipsnio 1 dalies matyti, kad narkotikų laikymas siekiant jų gaminimo, gamybos, gavybos, ruošimo, siūlymo, siūlymo turint tikslą parduoti, platinimo, pardavimo, pristatymo bet kokiomis sąlygomis, pardavimo tarpininkaujant, siuntimo, siuntimo tranzitu, gabenimo, importavimo ar eksportavimo turi būti laikomas nusikalstama veika, už kurią baudžiama laisvės atėmimo bausme, kurios ilgiausias laikas ne mažiau kaip nuo vienų iki trejų metų.

35 Be to, iš minėto pamatinio sprendimo 4 straipsnio 2 dalies a punkto matyti, kad valstybės narės už šią nusikalstamą veiką, jeigu ji susijusi su „dideliais narkotikų kiekiais“, turi taikyti laisvės atėmimo bausmę, kurios ilgiausias laikas ne mažiau kaip nuo penkerių iki dešimties metų.

36 Šiomis aplinkybėmis, pirma, kaip matyti iš šio sprendimo 22 punkto, pagal Pamatinio sprendimo 2004/757 2 straipsnio 2 dalį į jo taikymo sritį nepatenka, be kita ko, narkotikų laikymas tik asmeniniam vartojimui, kaip antai apibrėžtas nacionalinės teisės aktuose. Antra, Pamatinio sprendimo 2004/757 4 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad su asmeniniu vartojimu susijusio tam tikro elgesio neįtraukimas į šio pamatinio sprendimo taikymo sritį nereiškia, kad Taryba valstybėms narėms rekomenduoja taip spręsti šiuos kitus atvejus savo nacionalinės teisės aktuose.

37 Kaip savo išvados 47 punkte pažymėjo generalinė advokatė, iš to matyti, kad didelio narkotikų kiekio laikymą asmeniniam vartojimui valstybės narės gali vertinti kaip nusikalstamą veiką sunkinančiomis aplinkybėmis.

38 Vis dėlto, kaip matyti iš šio sprendimo 12–14 punktų, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas, ar Chartijos 20, 21 ir 49 straipsniuose įtvirtinti lygybės prieš įstatymą, nediskriminavimo ir *nullum crimen, nulla poena sine lege* principai turi būti aiškinami taip, jog pagal juos draudžiama, kad sąvoka „didelis narkotinių ar psichotropinių medžiagų kiekis“, numatyta Įstatymo dėl kovos su narkomanija 62 straipsnio 2 dalyje, kuria į vidaus teisę perkeliama Pamatinio sprendimo 2004/757 4 straipsnio 2 dalies a punkte įtvirtinta sąvoka „dideli narkotikų kiekiai“, būtų kiekvienu konkrečiu atveju aiškinama nacionalinių teismų, užuot buvusi apibrėžta nacionalinės teisės aktų leidėjo.

39 Šiuo klausimu reikia priminti, kad pamatiniai sprendimai yra privalomi valstybėms narėms dėl rezultatų, kuriuos reikia pasiekti, paliekant nacionalinėms institucijoms galimybę pasirinkti jų įgyvendinimo formą ir būdus (šiuo klausimu žr. 2019 m. birželio 24 d. Sprendimo *Popławski*, C-573/17, EU:C:2019:530, 69 punktą).

40 Reikia pažymėti, kad pagal Pamatinio sprendimo 2004/757 2 straipsnio 1 dalies a ir c punktus ir jo 4 straipsnio 2 dalies a punktą valstybėms narėms nustatytas tik toks įpareigojimas – už su neteisėta prekyba susijusį narkotikų laikymą, kai laikomi „dideli narkotikų kiekiai“, bausti laisvės atėmimo bausme, kurios ilgiausias laikas ne mažiau kaip nuo penkerių iki dešimties metų.

41 Vis dėlto, viena vertus, šiame pamatiniame sprendime neapibrėžiama sąvoka „dideli narkotikų kiekiai“, kaip ji suprantama pagal jo 4 straipsnio 2 dalies a punktą. Kita vertus, kaip matyti iš šio sprendimo 32 ir 33 punktų, minėtas pamatinis sprendimas yra tik būtiniausio suderinimo priemonė. Vadinasi, valstybės narės turi didelę diskreciją, kaip taikyti šią sąvoką savo nacionalinėje teisėje.

42 Įgyvendindamos Sąjungos teisę valstybės narės pagal Chartijos 51 straipsnio 1 dalį privalo paisyti joje užtikrinamų pagrindinių teisių, be kita ko, įtvirtintų Chartijos 20, 21 ir 49 straipsniuose (šiuo klausimu žr. 2013 m. vasario 26 d. Sprendimo *Åkerberg Fransson*, C-617/10, EU:C:2013:105, 17 ir 18 punktus).

43 Pirmiausia reikia priminti, kad pagal Chartijos 20 ir 21 straipsniuose įtvirtintus lygybės prieš įstatymą ir nediskriminavimo principus reikalaujama, kad panašios situacijos nebūtų vertinamos skirtingai, o skirtingos – vienodai, jei toks vertinimas negali būti objektyviai pagrįstas (2007 m. gegužės 3 d. Sprendimo *Advocaten voor de Wereld*, C-303/05, EU:C:2007:261, 56 punktas).

44 Nagrinėjamu atveju reikia konstatuoti, pirma, kad Įstatymo dėl kovos su narkomanija 62 straipsnio 2 dalyje numatant, jog už didelio narkotinių ar psichotropinių medžiagų kiekio laikymą baudžiama laisvės atėmimu nuo vienų iki dešimties metų, nėra įtvirtinamas skirtingas požiūris į asmenis, tariamai padariusius šią nusikalstamą veiką.

45 Antra, kaip savo išvados 62 punkte pažymėjo generalinė advokatė, tai, kad nacionaliniai teismai, aiškindami ir taikydami nacionalinės teisės nuostatą, naudojasi tam tikra diskrecija, savaime nereiškia, kad pažeidžiami Chartijos 20 ir 21 straipsniai.

46 Galiausiai, trečia, kaip matyti iš šio sprendimo 32 ir 33 punktų, Pamatiniame sprendime 2004/757 nustatytos tik būtiniausios taisyklės dėl nusikalstamų veikų sudėties požymių ir bausmių neteisėtos prekybos narkotikais ir prekursoriais srityje. Vadinasi, tai, kad įvairiose nacionalinės teisės sistemose šis pamatinis sprendimas įgyvendinamas skirtingomis priemonėmis, negali būti laikoma nediskriminavimo principo pažeidimu (pagal analogiją žr. 2007 m. gegužės 3 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Advocaten voor de Wereld*, C-303/05, EU:C:2007:261, 59 ir 60 punktus).

47 Tada dėl Chartijos 49 straipsnio 1 dalyje numatyto *nullum crimen, nulla poena sine lege* principo reikia priminti, kad šis principas buvo įtvirtintas, be kita ko, EŽTK 7 straipsnio 1 dalyje (šiuo klausimu žr. 2017 m. gruodžio 5 d. Sprendimo *M.A.S. ir M.B.*, C-42/17, EU:C:2017:936, 53 punktą). Pagal Chartijos 52 straipsnio 3 dalį jos 49 straipsnyje užtikrinamos teisės esmė ir taikymo sritis yra tokia pati kaip EŽTK užtikrinamos teisės.

48 Pagal šį principą baudžiamosios teisės nuostatos turi atitikti tam tikrus prieinamumo ir numatomumo reikalavimus, kiek tai susiję su nusikalstamos veikos apibrėžtimi ir bausmės nustatymu (2017 m. gruodžio 5 d. Sprendimo *M.A.S. ir M.B.*, C-42/17, EU:C:2017:936, 55 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

49 Iš to matyti, kad įstatyme turi būti aiškiai apibrėžtos nusikalstamos veikos ir už jas skiriamos bausmės. Ši sąlyga laikoma įvykdyta, jei teisės subjektas iš atitinkamos nuostatos teksto ir prireikus iš teismų pateikto išaiškinimo gali žinoti, kurie veiksmai ar neveikimas užtraukia baudžiamąją atsakomybę (šiuo klausimu žr. 2008 m. birželio 3 d. Sprendimo *Intertanko ir kt.*, C-308/06, EU:C:2008:312, 71 punktą ir 2017 m. gruodžio 5 d. Sprendimo *M.A.S. ir M.B.*, C-42/17, EU:C:2017:936, 56 punktą).

50 Be to, *nulla poena sine lege certa* principas negali būti aiškinamas taip, kad juo draudžiama jurisprudencijoje laipsniškai aiškinti baudžiamosios atsakomybės taisykles, jei tokį aiškinimą galima protingai numatyti (2017 m. kovo 28 d. Sprendimo *Rosneft*, C-72/15, EU:C:2017:236, 167 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

51 Taigi *nullum crimen, nulla poena sine lege* principą reikia aiškinti taip, kad pagal jį valstybei narei nedraudžiama numatyti griežtesnių bausmių už „didelio narkotinių ir psichotropinių medžiagų kiekio“ laikymą, paliekant nacionaliniams teismams kiekvienu konkrečiu atveju spręsti dėl šios sąvokos aiškinimo, jei toks aiškinimas atitinka numatomumo reikalavimus, pavyzdžiui, nurodytus šio sprendimo 48–50 punktuose.

52 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į pateiktus klausimus reikia atsakyti, kad Pamatinio sprendimo 2004/757 4 straipsnio 2 dalies a punktas, siejamas su jo 2 straipsnio 1 dalies c punktu, taip pat Chartijos 20, 21 ir 49 straipsniai turi būti aiškinami taip, kad pagal juos valstybei narei nedraudžiama kvalifikuoti kaip nusikalstamos veikos didelio narkotinių medžiagų ar psichotropinių

medžiagų kiekio laikymo asmeniniam vartojimui arba neteisėtos prekybos tikslais, paliekant nacionaliniams teismams kiekvienu konkrečiu atveju spręsti dėl sąvokos „didelis narkotinių ir psichotropinių medžiagų kiekis“ aiškinimo, jei toks aiškinimas yra pagrįstai numatomas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

53 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

2004 m. spalio 25 d. Tarybos pamatinio sprendimo 2004/757/TVR, nustatančio būtiniausias nuostatas dėl nusikalstamų veikų sudėties požymių ir bausmių neteisėtos prekybos narkotikais srityje, 4 straipsnio 2 dalies a punktas, siejamas su šio pamatinio sprendimo 2 straipsnio 1 dalies c punktu, taip pat Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 20, 21 ir 49 straipsniai turi būti aiškinami taip, kad pagal juos valstybei narei nedraudžiama kvalifikuoti kaip nusikalstamos veikos didelio narkotinių medžiagų ar psichotropinių medžiagų kiekio laikymo asmeniniam vartojimui arba neteisėtos prekybos tikslais, paliekant nacionaliniams teismams kiekvienu konkrečiu atveju spręsti dėl sąvokos „didelis narkotinių ir psichotropinių medžiagų kiekis“ aiškinimo, jei toks aiškinimas yra pagrįstai numatomas.

Parašai.